

Dr Aleksandar Rašković

LEČENJE CEREBROVASKULARNIH POREMEĆAJA

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- Tranzitorni ishemični atak (TIA)
- Reverzibilni gubitak senzibiliteta, motorike, vida i poremećaj funkcije sfinktera
- Inicijalno lečenje:
 - aspirin (antiagregaciona doza)
 - klopidogrel
 - tiklopidin
 - aspirin + dipiridamol (fenomen koronarne krađe)
 - Otklanjanje aterosklerotskog plaka karotidnih arterija
 - Varfarin ?

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- Cerebrovaskularni insult
- Ishemijski 85% - embolija cerebralnih k.s.
- Hemoragijski 15% - ruptura cerebralnih k.s. (obično kao posledica hipertenzije)
- Primarna prevencija:
- Prestanak pušenja
- Hipertenzija
- Aspirin kod pacijenata sa normalnim srčanim ritmom (Ø)
- Aspirin kod pacijenata sa fibrilacijom pretkomora (30%)

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- Varfarin + fibrilacija pretkomora (70 – 80%)
- Primena statina kod pacijenata sa hiperholesterolemijom (25%)
- Karotidna endarterektomija
- Lečenje akutnog napada:
- Trombolitička terapija 3 sata posle početka simptoma
- Alteplaza – pretvara plazminogen u plazmin

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- Sekundarna profilaksa:
- Regulacija krvnog pritiska
- Aspirin
- Klopido­grel
- Tiklopidin
- Aspirin/dipiridamol
- Varfarin (fibrilacija pretkomora)
- Statini
- Karotidna endarterektomija

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- lečenje akutnih komplikacija
- edem mozga i \uparrow ICP (CT kontrola)
- hipertonični rastvor 10%-og glicerola i.v. ili manitola 25 – 50 g na 3 – 6 h
- diuretik – furosemid 40 mg i.v.
- kontrola krvnog pritiska
- hiperglikemija – keto acidoza – insulin
- hipoglikemija – infuzioni rastvori glukoze

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- aspiraciona bronhopneumonija – aerobi i anaerobi – baktericidni lekovi
- infekcije urinarnog trakta su česte zbog retencije urina (kateter)
- tromboze dubokih vena – manje doze heparina s.c.; rano ustajanje smanjuje i ostale komplikacije – asp. pneumonija i dekubitus

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- antikonvulzivi – valproat
- depresija – česta u prvim nedeljama posle šloga – SSRIs (sertralin, fluoksetin, paroksetin)
- agitiranost – manje doze haloperidola
- anksioznost – buspiron, prednost u odnosu na BD
- nesanica – zolpidem – ne BD hipnotik

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- lečenje subarahnoidalne hemoragije
- ruptura aneurizme cerebralne arterije
- najčešće udružena sa hipertenzijom
- napad glavobolje
- konfuzija
- promene svesti
- neurohirurška intervencija!
- cerebralni vazospazam zbog povećane transmisije kalcijuma

Lečenje cerebrovaskularnih poremećaja

- Nimodipin
- derivat dihidropiridina
- afinitet prema cerebralnim k.s.
- otklanja cerebralni vazospazam
- štiti neurone od prekomerne količine Ca
- i.v. neposredno posle hemoragije
- per os 5 -10 dana
- ND: glavobolja, napadi vreline

Antiepileptici – ostala indikaciona područja

- zonisamid – dodatni lek ili monoterapija parcijalnih i grand mal napada
- tonični napadi – spazam mišića ekstenzora, prekid disanja, defekacija, uriniranje, salivacija – traje do 1 minuta
- klonični napadi – snažni sinhroni trzaji fleksora (traju 2 – 4 min)

Antiepileptici – ostala indikaciona područja

- Mehanizam delovanja:
- Blokada Na i T tipa Ca kanala
- Sprečavanje preuzimanja GABA
- Povećanje preuzimanja glutamata
- Indikacije (osim epilepsije):
- Parkinsonizam (tremor)
- Migrena, neuropatski bol
- Stabilizator raspoloženja
- Gojaznost (u kombinaciji sa bupropionom)

Antiepileptici – ostala indikaciona področja

- Bupropion – inhibitor preuzimanja NA i DO
- Antidepresiv i preparat za odvikavanje od pušenja
- Kombinacija : monoterapija zonisamidom
- 7,2 kg : 2,9 kg (4 nedelje)
- Zonisamid – uticaj na dopamin i 5HT₃ ključna za delovanje na gojaznost
- ND zonisamida: zamor, pospanost, otežan govor, mučnina, dijareja
- ND bupropiona: hipertenzija

Antiepileptici – ostala indikaciona područja

- Topiramata
- Agonista GABA_A receptora
- Antagonista glutamatnih receptora
- Blokada Na kanala
- indikacije:
- Neuropatski bol, migrena
- Bulimija
- Gojaznost (5 kg tokom 14 nedelja)
- Alkoholizam
- Bipolarni poremećaji raspoloženja

Antiepileptici – ostala indikaciona područja

- Gabapentin –
- Neuropatski bol
- Jednako efikasan kao i karbamazepin
- Multipla skleroza – otkljanja bol i spazam
- Profilaksa migrene
- Odvikavanje od pušenja
- Negativni rezultati:
- Bipolarna depresija
- Anksioznost
- Povećanje telesne mase